

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา ในการจัดการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ของครูผู้สอน โรงเรียนบ้านกลอง อำเภออ่อนพิบูลย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ใน บทนี้จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัยอภิปรายผล สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ของครูผู้สอน โรงเรียนบ้านกลอง อำเภออ่อนพิบูลย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ของครูผู้สอน โรงเรียนบ้านกลอง อำเภออ่อนพิบูลย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์ตามที่กล่าวมาข้างต้น ในลักษณะการศึกษาเฉพาะกรณี การสังเคราะห์เป็นภาพรวม ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ จึงเป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการ จัดการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านกลอง ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เฉพาะ กรณีโรงเรียนบ้านกลอง อำเภออ่อนพิบูลย์ สำนักงานเขตพื้นที่นครศรีธรรมราช เขต 3 ตาม ขอบเขตดังนี้

ขอบเขตของเนื้อหา

ผู้วิจัย มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในประเด็นต่อไปนี้

การบริหารงานทางวิชาการ การวางแผนจัดการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตร การจัดกิจกรรมเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบเขตแหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่สำคัญคือ บุคลากร ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ ครูผู้สอน โดยการสัมภาษณ์ สันทนาการ การสังเกต การศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา เอกสารหลักสูตร แผนจัดการเรียนรู้ของครู โครงการและเอกสารต่างๆของครูผู้สอน และผู้เรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง นำมาจัดทำเป็นกรอบความคิดในการศึกษาวิจัย การเขียนเค้าโครงการวิจัย
2. ขึ้นเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการจดบันทึกและการบันทึกเสียง ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มบุคคลไว้ 3 กลุ่ม คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูวิชาการและครูผู้สอน ในโรงเรียนบ้านคลอง จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นจัดทำข้อมูล

1. ได้นำข้อมูลจากแหล่งข้อมูลและเอกสารมาสรุปสาระสำคัญ
2. นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์จากการจดบันทึกและการบันทึกเสียง มาถอดข้อมูลเป็นสาระสำคัญ
3. นำข้อมูลจากที่ได้ดำเนินการตามข้อ 3.1 และ 3.2 มาวิเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้อง จัดทำให้สมบูรณ์ตรงกับเนื้อหาที่กำหนดไว้
4. นำข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาวิเคราะห์และตรวจสอบจากข้อมูลอื่นและเสริมส่วนที่ขาดให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นเสนอผลการวิจัย เสนอด้วยวิธีพรรณนาและการวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่พึงประสงค์ โรงเรียนบ้านกลอง อำเภอรัตนพิบูลย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 สรุปได้ดังนี้

การบริหารงานวิชาการ

จากการศึกษากระบวนการบริหารงานทางวิชาการของโรงเรียน มีแบบแผนและกำหนดบทบาทให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติอย่างชัดเจน มีคำสั่งแต่งตั้งการมอบหมายงาน งานบริหารวิชาการของโรงเรียนจะบรรลุผลสำเร็จเป็นไปด้วยดียิ่งขึ้น และส่งผลไปถึงตัวผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่เก่ง เป็นคนดีและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ระบุให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง

การวางแผนจัดการเรียนรู้

1. โรงเรียนได้วางแผนในการบริหารจัดการครอบคลุมไว้ทุกด้าน สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฝ่ายบริหารให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้สูงมาก ได้วางแผนกลยุทธ์เกี่ยวกับการดำเนินการที่สามารถปฏิบัติได้
2. ครูผู้ปฏิบัติการสอน ซึ่งเป็นผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลที่พึงประสงค์ด้านการจัดการศึกษา ครูส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ความสนใจและจิตสำนึกที่ดี ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยังยึดมั่นการดำเนินการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนจากประสบการณ์เดิม ทั้งๆที่ครูทุกคนมีประสบการณ์ความสำเร็จในการพัฒนาตนเอง เช่น เป็นครูต้นแบบ ครูแกนนำ และมีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรม การศึกษาคูงาน ตามเอกสารหลักฐานที่ปรากฏ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร

จากการศึกษา ครูไม่ได้เป็นผู้จัดทำหลักสูตรด้วยตนเองทั้งหมด ส่วนหลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียน ส่วนหนึ่งลอกเลียนแบบมาจากที่อื่น หรือจากแหล่งต่างๆ ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรครูไม่ค่อยศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อนำสู่แผนการจัดการเรียนรู้ ยึดแนวทางการจัดการเรียนรู้จากเอกสารของสำนักพิมพ์ต่างๆ จึงไม่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากนัก แนวทางในการพัฒนาโรงเรียนต้องมีความเข้มแข็งในการนิเทศติดตามผลและการบริการจัดการแบบคลินิก อย่างต่อเนื่อง

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่หลากหลาย การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 4 ครูต้องเป็นผู้ที่มีวิญญูณแห่งความเป็นครูมืออาชีพ หมายถึงสามารถหาวิธีการเรียนรู้และจัดให้สนองตามความต้องการของผู้เรียนในรูปแบบต่างๆ ได้ดี ผลจากการวิจัยครูส่วนหนึ่งยังไม่ปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน ยังยึดตัวครูเป็นหลัก ไม่เน้นให้ความสำคัญกับผู้เรียนเท่าที่ควร แนวทางในการแก้ปัญหาโรงเรียนต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับครู นิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ให้ครูเป็นครูมืออาชีพที่แท้จริง หรือกำหนดมาตรการเพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้ชัดเจน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นสภาพปัจจุบันและปัญหา การจัดการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของครูผู้สอน ในโรงเรียนบ้านกลอง อำเภอรัตนพิบูลย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพการจัดการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของครูผู้สอน ผลการวิจัยดังกล่าว นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การบริหารงานทางวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักที่เป็นปัจจัยตัวป้อน ให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ในการจัดการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเจาะลึก ทั้งด้านสัมภาระ สันทนาการ กลุ่ม ศึกษาเอกสาร จากการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้วางแผนงานโครงการไว้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการจัดการศึกษาในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สรุปโดยภาพรวม โรงเรียนมีความพร้อมด้านต่างๆ ค่อนข้างมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้ตลอดทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ด้วยเหตุว่าโรงเรียนได้ระดมทรัพยากรและทุนเพื่อการศึกษา สอดคล้องกับการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน

2. การวางแผนจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับแผนงานด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ จากการศึกษาค้นคว้า โรงเรียนได้ดำเนินการวางแผน เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ครูทุกคนมีเอกสารหลักฐานแสดงถึงการผ่านการศึกษาอบรมเพิ่มพูนความรู้ตามกระบวนการ คน

หลายครั้ง แต่ในทางปฏิบัติไม่ค่อยสอดคล้องกับความรู้ความสามารถที่ผ่านการฝึกฝนมาเป็น
 อย่างดี ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากสาเหตุหลัก ขาดการนิเทศ ควบคุม กำกับ อย่างจริงจัง ต่อเนื่อง
 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลำเรียง จันทุม (2545 : 119) ที่ศึกษาเรื่อง การใช้หลักสูตรการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน และผลงานวิจัยของ วีระ แก้วแหวน (2524 : 19) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจ
 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร จึงสรุปได้ว่าสาเหตุเหล่านี้ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีความ
 ตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทบทบาทหน้าที่ ของตนอย่างเมตตภาพ แต่ถ้าขาดความ
 รับผิดชอบ ถึงแม้ว่าการวางแผนจะเลอเลิศอย่างไร ก็ไม่อาจทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พึง
 ประสงค์ บรรลุผลตามเจตนาแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้

3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ความรู้ความเข้าใจในภาระงานเป็นหัวใจหลัก
 ของการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จากการศึกษาพบว่า ครูทุกคนผ่านการศึกษอบรม
 เกี่ยวกับการสร้างและการใช้หลักสูตร ในลักษณะหลากหลายวิธีการ ตามที่ปรากฏในเอกสารจาก
 หน่วยการอบรม แต่เป็นการศึกษาอบรมตามกระบวนการ ซึ่งใช้เวลาเพียงเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับ
 เนื้อหาวิชา ครูส่วนใหญ่ไม่สามารถนำความรู้ความสามารถมาปฏิบัติจริงได้ สาเหตุอีกประการ
 หนึ่งผู้บริหารสถานศึกษาขาดความตระหนักในการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร อย่าง
 จริงจัง พร้อมใจกันเลือกวิธีการในการจัดทำหลักสูตรโดยการศึกษา คัดแปลงจากสถานศึกษา
 ต้นแบบ จากหลักสูตรเดิม หรือจากสำนักต่างๆที่จัดทำมาจำหน่าย เมื่อครูไม่ได้ปฏิบัติจริงก็ไม่เกิด
 ความรู้ความเข้าใจ ในกระบวนการนำหลักสูตรมาใช้ รวมทั้งการวิเคราะห์หลักสูตรสู่การทำ
 แผนการเรียนรู้ โดยตรง แต่ครูมิได้ซื้อหรือได้มาจากสำนักพิมพ์ การดำเนินการจึงไม่สอดคล้อง
 กับการกระจายอำนาจของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
 พ.ศ. 2542

4. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ
 การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีหลักการว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา
 ตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นแนวคิดพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ จาก
 การศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจในระดับดี แต่ในทางปฏิบัติ ผู้บริหารขาดการ
 นิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับครูส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการสอนมานาน แม้ว่า
 ผ่านการศึกษอบรมเกี่ยวกับแนวทางหรือหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยังคงมี
 ความเชื่อว่าประสบการณ์ในการสอนเดิมมีความสำคัญที่สุด บรรลุผลที่พึงปรารถนาของการสอน
 มาแล้ว ยังยึดตัวครูเป็นสำคัญ ครูไม่ค่อยจัดกิจกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่เป็นเช่นนี้
 นอกจากปัญหาที่กล่าวแล้ว ความพร้อมตัวผู้เรียนเป็นเหตุปัจจัยอย่างหนึ่งด้วย ที่ทำให้ครูส่วนใหญ่
 นิยมสอนแบบเดิม ผนวกกับเชื่อว่าผลการเรียนรู้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลมากกว่า จึงไม่

สอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ซึ่งเชื่อว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อมีการกระตุ้นเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการแสดงพฤติกรรมที่ต้องสนองสิ่งเร้า นั้น และแนวคิดการสอนแบบบูรณาการ ซึ่งเน้นกระบวนการการเรียนรู้แบบองค์รวม โดยเอาส่วนต่างๆของรายวิชามาสอนรวมกันให้สัมพันธ์กัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาและวิจัยในครั้งนี้ สรุปเป็นแนวทางเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการบทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่กระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้กับสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านการบริหารงานทางวิชาการ การวางแผนจัดการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งความสำเร็จดังกล่าวนี้ผู้มีส่วนรับผิดชอบควรดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ดังนี้

การบริหารงานทางวิชาการ

ผู้บริหาร ต้องเป็นผู้มีคุณลักษณะดังนี้

1. ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน
2. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ การจัดการเรียนรู้ และดำเนินการตามแผน
3. ติดตามประสานงานกับสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนา

คุณภาพงานวิชาการ

4. กำหนดเกณฑ์ความสำเร็จของสถานศึกษามาตรฐานการศึกษา
5. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล

ครูวิชาการต้องมีคุณลักษณะดังนี้

1. ต้องพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นแบบอย่างที่ดี
2. มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดี เพื่อให้การ

ดำเนินงานด้านต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ.

3. มีความมั่นใจในตนเองในการปฏิบัติหน้าที่
4. สร้างทีมงานในการปฏิบัติงาน
5. วางแผนจัดหาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ให้เพียงพอกับความจำเป็น

ครูผู้สอนต้องมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีจิตสำนึกและมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่
2. ขอมรับนวัตกรรมใหม่และความคิดเห็นผู้อื่น
3. พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลใฝ่รู้ทันต่อเหตุการณ์
4. เผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน
5. จัดทำแผนการเรียนรู้จากกระบวนการวิเคราะห์หลักสูตร

การวางแผนจัดการเรียนรู้

ผู้บริหาร ต้องดำเนินการดังนี้

1. ต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจ
2. กำหนดทิศทางในการดำเนินงานให้ชัดเจน
3. วางแผนในการนิเทศติดตามผลอย่างมีระบบ
4. วางแผนหรือหาวิธีการพัฒนาครูให้เพิ่มพูนความรู้นำมาสู่การปฏิบัติ

ครูวิชาการ ต้องดำเนินการดังนี้

1. สามารถนิเทศแนะนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน
2. สำรวจความต้องการและปัญหาของครูผู้สอน นำมาพัฒนาและแก้ปัญหา
3. จัดทำแผนการดำเนินการเกี่ยวกับงานวิชาการ

ครูผู้สอน ต้องดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรตามสาระที่ตนรับผิดชอบให้เข้าใจชัดเจน
2. ปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้อยู่ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและความต้องการของท้องถิ่น
3. จัดทำแผนการเรียนรู้จากการวิเคราะห์หลักสูตร

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร

ผู้บริหาร ต้องดำเนินการดังนี้

1. จัดให้มีแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
2. เป็นผู้ดำเนินการจัดทำหลักสูตร โดยร่วมกันประสานกับบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อกำหนด

วิสัยทัศน์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดจนสาระตามหลักสูตรของสถานศึกษา

3. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรของสถานศึกษา
4. สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

5. สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาได้รับความรู้ และสามารถจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา รวมทั้งพัฒนาบุคลากรแห่งการเรียนรู้

6. จัดให้มีกรณีศึกษาใน เพื่อวิเคราะห์ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรอย่างมีระบบ

7. ให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อเป็นการปรับปรุงการพัฒนาสาระของหลักสูตรของสถานศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

ครูวิชาการ ต้องดำเนินการดังนี้

1. พัฒนตนเองให้เป็นนักวิชาการ นำเชื่อถือ
2. เป็นแกนนำในการใช้และพัฒนาหลักสูตร
3. ช่วยพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
4. นิเทศสนับสนุน ส่งเสริมและติดตามผลการใช้หลักสูตร

ครูผู้สอน ต้องดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรให้ชัดเจน
2. ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชน
3. นำหลักสูตรไปใช้ได้ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร
4. พยายามค้นคว้าวิธีการที่เหมาะสมในการใช้หลักสูตร
5. สร้างความรักความพึงพอใจ มีจิตสำนึกที่ดีต่องานในหน้าที่

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้บริหาร ต้องมีบทบาทดังนี้

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกคนจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. นิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง
3. สนับสนุนช่วยเหลือครูทุกด้านเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

ครูวิชาการ ต้องมีบทบาทดังนี้

1. ต้องศึกษาเรียนรู้ให้เข้าใจ สามารถพูดได้ทำได้
2. สนับสนุนช่วยเหลือครูผู้สอนตามกรณีอย่างเหมาะสม
3. เป็นบุคคลที่เปิดใจกว้างเป็นกัลยาณมิตรกับผู้ร่วมงาน
4. วางแผนนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

ครูผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. วางแผนสร้างหน่วยการเรียนรู้และกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้
2. จัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงแสดงออกอย่างอิสระและมีส่วนร่วมทุกกิจกรรม
3. จัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และจัดการเรียนรู้อื่น ๆ ในชุมชน เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ แหล่งผลิตศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นต้น
4. พัฒนาดตนเองให้เป็นบุคคลที่ใฝ่รู้ ทนต่อเหตุการณ์
5. เป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม ปฏิบัติดีต่อเพื่อนครู และนักเรียน
6. จัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียน และสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ให้มีบรรยากาศดึงดูดความสนใจ ทำทนายให้ผู้เรียนอยากมีส่วนร่วม
7. จัดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริง โดยการประเมินจากการปฏิบัติ การสังเกต การสัมภาษณ์ จากแฟ้มสะสมงาน เป็นต้น
8. จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อจัดทำหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
9. จัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยมีการประสานกันระหว่างสถานศึกษานบ้านและชุมชน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อเสนอแนะสำหรับกาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่กว้างขวางในระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่การพัฒนางานด้านการบริหารงานวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ความต้องการการนิเทศการนำหลักสูตรไปใช้ของครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยใช้ประชากรครูผู้สอนระดับประถมศึกษาทุกคน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและความต้องการรับการนิเทศ เพื่อทราบถึงปัญหาและความต้องการของครูผู้สอน เพื่อนำไปสู่การพัฒนางานด้านการบริหารหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการประถมศึกษา. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536.
กรุงเทพมหานคร : บริษัทเซเวนพรีนติ้งกรุ๊ป จำกัด, 2536.
- _____ . คู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
การศาสนา, 2547.
- คณะกรรมการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ปฏิรูปการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญที่สุด. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทสยามสปอร์ตแคท จำกัด , 2543.
- คณาจารย์ภาควิชาการประเมินและวิจัย. วิจัยและสถิติทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
ส่งเสริมวิชาการ, 2548.
- จรรยา อังคนานนท์. การศึกษาความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
โรงเรียนสหประชาสรรค์ กรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2545.
- จักกฤษ แยมสรวล. ศึกษาบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียน
ท่ามะกาวิทยาคม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2545.
- จรรยา ดวงทอง และคณะครูโรงเรียนบ้านคลอง. ผู้ให้สัมภาษณ์. ณรงค์ อนุชาติ ผู้สัมภาษณ์
ณ โรงเรียนบ้านคลอง อำเภอรัตนบุรี จังหวัดนครศรีธรรมราช วันที่ 5-20 มกราคม
พ.ศ. 2550.
- ทิสนา เขมมณี. รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2545.
- _____ การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. โมเดล ซิมปา ในเอกสารอบรม
เชิงปฏิบัติการให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์, 2543.
- ชนาธิป พรกุล . แดงส์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- ธีระ รุณเจริญ. การปฏิรูปโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด,
2546.

- นโยบายและแผนการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
วิจัยเชิงนโยบายรูปแบบการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ลาดพร้าว, 2543.
- นิรมล ศตวฒิ. และคนอื่นๆ. ประสบการณ์ภาคสนามในการพัฒนาหลักสูตรและการสอน .
มหาวิทยาลัยรามคำแหง : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2546.
- นิตา ชูโต . การวิจัยเชิงคุณภาพ . กรุงเทพมหานคร : พิเอน์, 2548.
- บุญมี บุญญากิจ และคนอื่นๆ . การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด . 2547.
- บัญชา แสนทวี . วิจัยชั้นเรียนจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ . กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช , 2545.
- พนัส หันทานนท์ . หลักการบริหารโรงเรียน . กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช , 2529.
- มะลิวัลย์ สมศักดิ์. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาวิทยาการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช , 2548.
- วิชาการ . กรม . กระทรวงศึกษาธิการ . เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
_____ . แผนภูมิหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2547.
- _____ . แนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.พ.
- วราพรรณ น้อยสุวรรณ และคนอื่นๆ . การพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธีการสอน. มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, ม.ป.พ.
- วิจิตร ศรีสอาน. บทบาทของผู้บริหารในการปรับปรุงส่งเสริมงานวิชาการ (เอกสารวิชาการ)
กรุงเทพฯ ฯ : สมาคมผู้บริหารแห่งประเทศไทย , 2518.
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. การประเมินหลักสูตร. กรุงเทพฯ ฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง , 2545.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. และคนอื่นๆ. การกระจายอำนาจการบริหารจัดการการศึกษาและการจัด
การศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อค์สอ.), 2541.
- สุกันยา สิทธิพรหม. บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอรัตนบุรี
จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช , 2546.

สุคนธ์ ภูริเวทย์. การออกแบบการสอน. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.

สุคนธ์ สิทธิพานนท์ และคนอื่นๆ. การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร, ม.ป.พ.

สุเทพ อินตาวงศ์. การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามสภาพที่เป็นจริงตามความคาดหวังของครู
สำนักงานการประถมศึกษาทางดง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

เหม ทองชัย และคณะ. การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาคุณภาพ
การเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช.
นครศรีธรรมราช, ม.ป.พ.

บุคลากรม รายชื่อผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
นายวีระสิทธิ์ แดงวิไล	รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกลอง
นางจรรยา ดวงคงทอง	ครูวิชาการ/ครู โรงเรียนบ้านกลอง
นางกัญญารัตน์ โยธาภิบาล	ครู โรงเรียนบ้านกลอง
นางสาวเฉลิม วิเศษำเพ็ง	ครู โรงเรียนบ้านกลอง
นายเฉลิมพงษ์ เกิดสมจิต	ครู โรงเรียนบ้านกลอง
นางฐติยารัตน์ ทองคำ	ครู โรงเรียนบ้านกลอง
นายนิกรณ สุควัฒน์	ครู โรงเรียนบ้านกลอง
นายประนอม ช่วยชัย	ครู โรงเรียนบ้านกลอง
นายประสิทธิ์ รัตนพงศ์	ครู โรงเรียนบ้านกลอง
นางสาวปราณี นิยมราษฎร์	ครู โรงเรียนบ้านกลอง
นางภัทราพร บัวจันทร์	ครู โรงเรียนบ้านกลอง
นางสาวสุภาวดี เต็มคิด	ครู โรงเรียนบ้านกลอง
นายสุธี ชุมณี	ครู โรงเรียนบ้านกลอง
นางวันฉวี ชุมณี	ครู โรงเรียนบ้านกลอง
นายอภิรักษ์ จันทร์น้อม	ครู โรงเรียนบ้านกลอง
นางอารีย์ พันธุรัตน์	ครู โรงเรียนบ้านกลอง
นางอำภรณ์ สังข์จันทร์	ครู โรงเรียนบ้านกลอง